

Naknadna kontrola semena zelenjadnic potrdila izboljšanje kakovosti na trgu

2.7.2026 - | gov.si

Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) tudi letos spremlja kakovost in označevanje semena kmetijskih rastlin na trgu. Naknadna kontrola semena zelenjadnic je pokazala izboljšanje njegove kakovosti. Glavni razlog za neskladnost ostaja preslaba kalivost kot posledica starosti semena. Potrošniki naj zato pred nakupom preverijo datum pakiranja oziroma rok uporabe semena.

Fitosanitarni inšpektorji so v okviru naknadne kontrole na trgu oziroma pri nadzoru dobaviteljev vzorčili naključno izbrane partije semena zelenjadnic. Do konca maja so odvzeli 60 vzorcev semena zelenjadnic in jih poslali v imenovani semenski laboratorij Kmetijskega inštituta Slovenije, kjer so opravili analize kakovosti.

V okviru naknadne kontrole, ki jo vsako leto izvajajo fitosanitarni inšpektorji, se preverja kakovost semena kmetijskih rastlin. Preskus kakovosti obsega ugotavljanje čistote, energije kalitve in kalivosti. Seme mora biti tudi praktično brez škodljivih organizmov, ki zmanjšujejo njegovo uporabnost in kakovost. Če rezultati analiz ne izpolnjujejo predpisanih zahtev, se trženje takšnega semena prepove, seme pa se umakne s trga.

Med zelenjadnicami je bilo odvzetih največ vzorcev semena solate (14), sledili so radič (13) in paprika (11), vzorčena pa so bila tudi semena blitve, peteršilja, fižola, korenja, endivije, repe, zelene in zelja.

Neskladnosti so bile ugotovljene pri 14 vzorcih semena zelenjadnic, kar predstavlja 23 % vseh odvzetih vzorcev. Med neskladnimi vzorci je bilo osem vzorcev semena solate, dva vzorca radiča, dva vzorca paprike ter po en vzorec peteršilja in zelene.

Pri vseh neskladnih vzorcih je bila ugotovljena preslaba kalivost, ki ni izpolnjevala zahtev zakonodaje. Kljub temu rezultati v primerjavi z letom 2025 kažejo izboljšanje kakovosti semena na trgu. Letos ni bilo niti enega inšpekcijskega vzorca z ničodstotno kalivostjo (v letu 2025 štirje), kar pomeni, da med odvzetimi vzorci ni bilo semena, ki bi bilo popolnoma mrtvo.

V letu 2025 je bilo ugotovljenih šest partij semena zelenjadnic s kalivostjo pod 10 %, letos pa takšnih primerov ni bilo. Najnižja letos ugotovljena kalivost pri inšpekcijskih vzorcih zelenjadnic je bila pri peteršilju (24 %). Pri vseh drugih neskladnih vzorcih je bila kalivost 40 % ali več, vendar še vedno ni dosegala predpisanih zahtev. Za seme solate je na primer predpisana najmanj 75-odstotna kalivost.

Rezultati letošnjih laboratorijskih analiz tako kažejo na izboljšanje kakovosti semena zelenjadnic na trgu. Kljub temu fitosanitarni inšpektorji ugotavljajo, da je delež neskladnih vzorcev še vedno precejšen, zato se bodo nadzori in naknadne kontrole izvajali tudi v prihodnje.

Glavni vzrok za slabo kalivost ostaja starost semena. Več kot polovica vzorčenega semena zelenjadnic je bila stara tri leta ali več, zato UVHVVR potrošnikom svetuje, naj pred nakupom preverijo na embalaži naveden datum pakiranja oziroma rok uporabe. Starost semena namreč pomembno vpliva na njegovo kalivost.

Natančnejši rezultati naknadne kontrole semena zelenjadnic v letu 2026 so objavljeni na spletni strani UVHVVR.

<https://www.gov.si/novice/2026-07-02-naknadna-kontrola-semena-zelenjadnic-potrdila-izboljšanje-ka-kovosti-na-trgu>